

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XII. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM.

ÁRA 60 FILLER

1971. OKTÓBER 14.

Óvári Miklós, a KB titkára egyetemünkön

Október 1-én, pénteken meglátogatta egyetemünket Óvári Miklós, a Központi Bizottság titkára. A látogatásra elkísérte Katona Imre, a Budapesti Pártbizottság titkára, valamint Bacsó Béla, a IX. kerületi pártbizottság titkára.

Kedves vendégeinket a bejáratnál Vámosi Sándor, a párt VB agit.-prop.-titkára és Németh György, a KISZ VB titkára fogadta, majd Szabó Kálmán rektor és Selmeczi Lajos, a párt VB szervezőtitkára üdvözlő szavai után a nagy Tanácssteremben kibővített pártbizottsági ülésen találkoztak a vendégek egyetemünk párt-, állami és ifjúsági vezetőivel.

Az ülésen Óvári Miklós elvtárs válaszolt az előzetesen írásban beküldött bel- és külpolitikai kérdésekre, majd konzultáció következett, melyen számos érdekes és a problémákat alaposan feltáró témákról folyt kötetlen beszélgetés:

- A kommunisták példamutatásáról.
- A szocialista morál és közgondolkodás fejlesztésének szükségességéről. Az „ügyeskedőkről”, a harcosok lehetőségeinek korlátozásáról és megszüntetéséről.
- A szocialista demokrácia kiszélesítéséről.
- A közép- és alsószintű állami vezetés jó és rossz munkamódszereiről.
- Az agitációs propagandamunka néhány gyengeségéről.
- Az elmélet és a gyakorlati megvalósítások összhangjáról.

Az egyetem menzáján elfogyasztott ebéd után a Központi Bizottság titkára a Kínizsi utcai kollégiumban találkozott a hallgatók képviselőivel; a KISZ- és a diákbizottsági aktívakkal.

LÁTOGATÁS A KINIZSI KLUBBAN

Mielőtt sor került volna a hallgatókkal való beszélgetésre a vendégek megtekintették a kollégium épületét. Benéztek néhány szobába is, a 712-ben elbeszélgettek a szoba két lakójával. A téma a már sokszor és sok helyen — éppen a Kínizsi utcai kollégiummal kapcsolatban — felvetett ideális szobaközösség volt. A lányok nem kis nosztalgiával emlegették tavalyi 6 személyes szobaközösségüket, ami szerintük sokkal jobb volt, mint a mostani, többnyire 2 személyes, izolált egységek. Noha szerintünk 6 ember egy szobában kissé sok ahhoz, hogy optimális feltételek között élhessen, tanulhasson, abban egyetértünk, hogy két ember viszont nem alkot igazi közösséget. A kollégiumi séta után került sor a klubban arra a beszélgetésre, amelyről részletesebben szeretnénk szólni. A hallgatók tizenkét

kérdést juttattak el írásban Óvári Miklóshoz, a válaszok után azonban még igen sok problémát vetettek fel.

Mi jelenti a nagyobb veszélyt

— A gazdasági mechanizmus reformja nyomán kibontakozott széles körű decentralizáció mennyire ad lehetőséget a helyi kiskirályok számára és lehetőségeinek kiszélesítésére?

— Kétségtelen, hogy van ilyen veszély. De pontosan a szocialista demokrácia kibontakozása, a helyi pártszervek, szakszervezetek, KISZ aktivitása, elvhu politikája segíthet ennek elhárításában, illetve felszámolásában. A centralizáció-decentralizáció kérdésének eldöntésével azt kell mérlegelnünk, mi jelenti a nagyobb veszélyt: ha a decentralizáció nyomán esetleg nő a

kiskirályok száma, vagy pedig ha a túlzott centralizáció alkotásra kész tömegeket szorít passzivitásba. Az utóbbi a nagyobb veszély.

A kutatómunka és a szórakoztatóipar

— Helyesnek tartja-e, hogy a szórakoztatóipart jobban dotálják, mint a tudományos kutatást?

— Engedjék meg, hogy viszkérdézzek. Ki dotálja jobban? Mert az állam nem! Sőt. Úgy tudom, a hanglezáradás területén például a könnyűzene „dotálja” a komoly zenét. Azt hiszem, hogy a kérdező itt elsősorban a futballistákra és a táncdalénekesekre gondolt — a szórakoztatóiparban. Nem tartom valószínűnek, hogy nálunk például a táncdalénekesek vagy a futballisták átlagkeresete magasabb lenne a tudományos kutatóknál. Az indokolatlanul magas jövedelmek is viszonylag ritkák és rövid életűek a szórakoztatóiparban. A visszaélések itt is — mint mindenképpen — elítélendők. Egyébként a kutatómunka és a szó-

rakoztatóipar összehasonlíthatatlan és ezért nem helyes szerintem összevetni a kettőt.

Készülődés a KISZ-kongresszusra

— Mi a véleménye a KISZ KB kongresszusi leveléről?

— A kérdésfeltevés módja elárulja, hogy aki kérdezi, annak megvan a maga nem éppen kedvező véleménye. Szerintem a válasz attól függ, hogy minek fogjuk fel a levelét. Ha egy színvonalas elemzés igényével nézzük, akkor a kérdezőnek igaza van. Viszont, ha széles körű politikai közvélemény-kutatásként fogjuk fel, segítheti a felkészülést a kongresszusra, hiszen ennek kapcsán a vezetőség jobban megismerheti a KISZ-tagság véleményét. Biztos vagyok abban, hogy a kongresszuson az előbbi igényt kielégíti (Folytatás a 3. oldalon)

ARANYALMÁVAL ÉS ANÉLKÜL — riportunk a 6. oldalon

EZ LESZ!

„MI 14-en” a címe és műsoros beszélgetés a műfaja a klub új sorozatának. MI 14-en: 14 szocialista ország, de e mögött a szám mögött a kultúra, a népek, az életformák egész kavalkádjá húzódik meg.

A sorozat következő állomása a Szovjetunió. Sokan jártak már szovjet építőtáborokban, de a Szovjetuniót megismerni nem elég hat hét, nem elég a sokszoros sem. Tanultuk iparosítási politikájukat, ismerjük népgazdaságuk céljait, olvastuk a XXIV. kongresszus életszínvonal-politika határozatait, naponta hallunk diplomáciai sikereikről. Mégsem ismerjük igazán ezek hátterét, a szovjet emberek mindennapi életét. Ehhez szeretne segítséget adni a műsor. Hallunk majd klasszikus és modern zenét, elhangzik néhány vers, megnézzük az egyik nyári építőtábori csoport színes kisfilmjét. A rövid műsor után nyilvános beszélgetés lesz meghívott előadókkal és egyetemünkön tanuló szovjet diákokkal.

Gyertek el kérdéseiteket feltenni 19-én este hétkor a klubba!

Hogyan illeszkedik be az osztályviszonyainkba a tudományos-technikai forradalom értelmisége? Egyáltalán, honnan gyökerezik értelmiségünk? Figyelemmel kell-e kísérnünk az értelmiségi, vezetőik származását, vannak-e körülmények, melyek megkövetelik ezt?

Meddig jutott el ezen a téren társadalmunk a konszolidációban? Felismeri-e az érdekeit az értelmiség? Mely kérdésekben ütközhetnek ezek az érdekek, és milyen érdekekkel?

Növekszik a technikai értelmiség, szélesedik-e ezáltal a kapcsolat a munkásosztály és az értelmiség között? Léteznek-e társadalmunkban „fehérgallérosok”?

Értelmiségi lesz-e abból az egyetemet frissen elvégzett emberből, akinek szülei munkások? Érvényesülnek-e a nivellálódási tendenciák a munkásosztály és az értelmiség között? Mit indokol a gazdasági érdek ebben a problémában?

Ezekről a kérdésekről rendez vitát a klub 22-én este 7-kor!

— YA —

MEGÉRKEZNEK A VENDÉGEK

FOTO: BAJUSZ KÁROLY

Pályázat

A Szocialista Pénzügyi- és Hitelrendszer, az Ipargazdaságtan, a Számvitel és a Mezőgazdaság Gazdaságtana tanszékek, valamint az Állami Biztosító Főigazgatósága pályázatot hirdet a hallgatók számára:

I. A vállalati alapok és a vállalati vagyonbiztosítás összefüggései.

II. A biztosítás szerepe a mezőgazdasági nagyüzemi gazdálkodás megszilárdításában.

A pályázaton az egyetem minden hallgatója részt vehet máshol még nem jelent dolgozatával.

Beadási határidő: 1972. február 15.

Ajánlott terjedelem: 20-40 oldal.

A pályázat díjai:

I. díj: 3000.— Ft.

II. díj: 2000.— Ft.

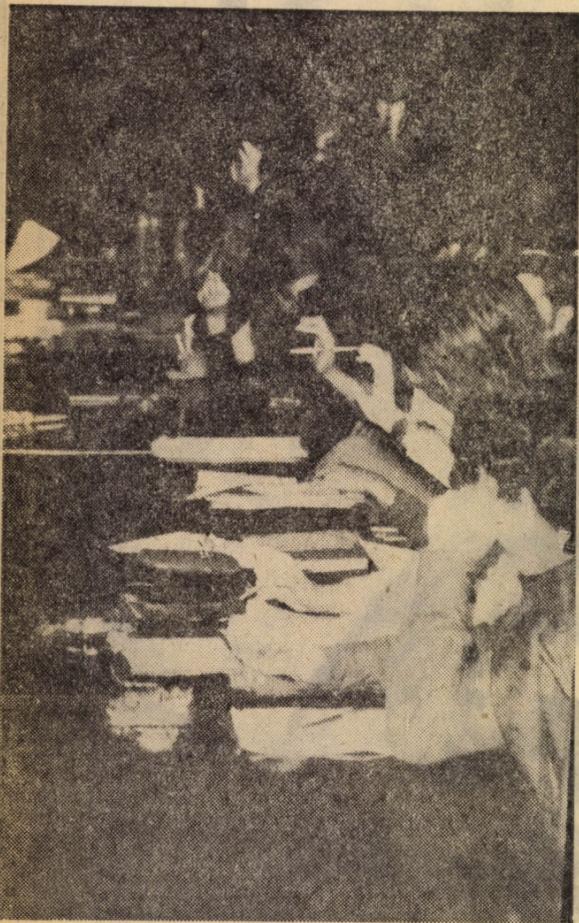
III. díj: 1000.— Ft.

Megfelelő pályamunkák beérkezése esetén, egy kategóriából több díj is kiadható, ilyenek hiányában a díjat nem adjuk ki.

A pályamunkák elbírálását a tanszékek és az Állami Biztosító közösen végzi.

A pályázatokkal kapcsolatos közelebbi információt a Pénzügyi Tanszéken Ebbi Györgyné, az Ipargazdaság Tanszéken dr. Antoniewicz Flórián ad.

Készülünk a KISZ kongresszusra

A KONGRESSZUSI LEVÉL NYOMÁN

A hatékonyabb munkát sürgették

Az Általános kar küldöttgyűlése Kovács Péter mb. titkár munkatervéhez fűzött, szóbeli kiegészítőjével kezdődött. Hangsúlyozta, hogy a KB által megfogalmazott Kongresszusi Levél sok kérdést nyitva hagyott, nekünk ezeket kell konkrét munkával kitölteni. Tanulmányi tevékenységünkben pedig olyan új formákat kell keresnünk, amelyekkel hatékonyabban lehetünk az oktatási reform segítségére. A számos hozzászólót hallgatva, az volt az érzésem, hogy valamiféle „na, most megmondom a magamét” hangulat uralkodik; mégpedig olyan jó értelemben, mely bírálatokon keresztül a hatékonyabb munkát sürgetik. Sokan bírálták a Kongresszusi Levél tartalmát, nagy általánosságát. Felmerült az a kérdés, hogy milyen felelősség terheli a KISZ felső vezetését az érdektelenség, ellaposodás miatt. Az építőtáborokról is polémia alakult ki, melynek eredménye: határozatként fogadta el a küldöttgyűlés az

építőtáborok helyzetének felülvizsgálását.

„A tagság jó része nem érzi magának a KISZ-t” — hangzott el. Több hozzászóló ezt vitatta — támogatva kifejtette ennek valószínű okait.

Hogy minél több ember kapcsolódhasson a számára legmegfelelőbb területen az aktív munkába: szakbizottság létrehozását határoztuk el, új lehetőségek felkutatására. Tanulmányi problémákkal kapcsolatban felmerült a tanácsok, jegyzetek és órarendi kérdések felülvizsgálása.

Az ÖB felelősségét az nehéz munkát végez. De: „komolytalan véleményeket nem lehet megfelelő súlyal elbírálni” — így a jobb munkához az alapszervek felelősségét kell megállapítani. És nemcsak ezen a téren.

A küldöttgyűlés elfogadta az évi munkatervét. Titkárrá Kovács Pétert, egyetemi tanácsagnak pedig Stafira Zsuzsát választotta.

Koncz Gábor

EGYHÓNAPOS EGYETEMI ELETÜNKNEK ismét jelentős állomásához értünk. Az elmúlt napokban zajlott le minden elsős éves állami csoportban a KISZ vezetőségválasztó taggyűlés. Sokan vannak, akik nem tulajdonítottak ennek az aktusnak különösebb jelentőséget. Pedig — véleményem szerint — kibontakozó mozgalmi életünk alapvetően fontos mozzanata volt ez.

Egy hónap munka s néhány közösen eltöltött vidám óra kezdte közösséggé kovacsolni a csoportokat. Ezt a — mondhatnám spontán — folyamatot gyorsan kibontakozó sokszínű, mindenkit aktívizáló KISZ-életnek kell tudatosan továbbfejleszteni, s emberek véletlenszerű együtteséből azt a minőségileg magasabb rendű csoportot létrehozni, amit közösségnek nevezünk.

Az alapszervi munkával sok probléma volt a középiskolában. Itt és most szeretnénk elejét venni az ilyenfajta szak-

utca kiépítésének. A KISZ-vezetőkre nehéz feladat hárul. Szervezés, aktivizálás, propagandamunka. (Ismerniük kell a tagságot, az igényeket és lehetőségeket, mert csak ezeket szem előtt tartva lehet a moz-

Egy első éves alapszervezeti választásról

galmi célokat megvalósítani.) Komolyan kellett választanunk, hogy a legmegfelelőbbek legyenek e fontos munkát.

Természetesen a tagság támogatása, ötletei a tennivaló aktiválása nélkül a legjobb vezetőség sem tudja feladatát megfelelően elvégezni. Kell a közös vélemény, az összetartás, az együttes szándék és munka a cél érdekében.

Eppen ezért tartom igen

...az „Üzemi négyes”, a KLUB és „Mi tizennégyen”

Ahogy mindig az elmúlt éveken, az idén is megnyílt az egyetemi klub. Erről akár kishírben is beszámolhattunk volna — tájékoztató jelleggel. Hogy mégis riportot kerekítettem belőle, annak oka a klubnak az egyetem életében betöltött — s meggyőződésem szerint egyre növekvő — jelentőségében keresendő. Kérdéseimmel Nagy Sándorhoz, a KISZ vb agitációs és propaganda-bizottság titkárához, Mészáros Tamáshoz, a KISZ-vb kultúrosához és Szántó Lóránthoz, a klub titkárához fordultam.

— A több száz új első évfolyamosra gondolva, első kérdésem a klubot mint intézményt érinti: szervezetét és létének célját.

Szántó Lóránt: — A klub a KISZ szakbizottsága, amely közvetlenül VB agit. prop. titkára és kultúrosa alá tartozik. Elvezi a kultúrosztály (mint operatív szerv) aktív támogatását — mely főleg az anyagi és szakmai feltételek megteremtését jelenti. Vezetőségét a klubtitkár és a négy működési alcsoport (politikai szervező, művészeti, agitációs, propaganda, gazdasági szervező), egy-egy képviselője adja. Célja az ifjúságot érintő konkrét elvi-politikai, szakmai problémák reflektorfénybe állítása, kulturális programok szervezése. Hangsúlyozom, nem a színház, a film, az olvasás helyett, hanem mellette és csak mellette.

— A célkitűzés valóban kerek és pontosan körülhatárolt. Hogy vállalkozásának mennyiben tett eleget eddig a klub, arra válasz a KISZ-KB által meghirdetett versenyben már három ízben is elnyert „Kiváló KISZ-klub” oklevél. De a tegnapi eredmények már születésük pillanatában elindulnak az elévülés útján, ha újabb tettek és sikerek meg nem erősítik őket. Ebben a tanévben mi újat várhatunk?

— Először is új az az elv, amelynek alapján felépítjük műsorainkat. Az eddigiekben olyan programokat szerveztünk, amelyek legtöbb esetben csak nagy nevre épültek. Most másképpen lesz. Az előbbieket mellett tudatosan kiemeltünk egy-egy lényeges kérdést és következtetéseket e köré csoportosítottuk, ehhez a témához szerkesztjük a klub műsorait.

Ennek alapján két új sorozatot indítunk az idén. Az első az „Üzemi Négyes”. Alkalmorol-alkalomra egy-egy országos nagyvállalat (vagy jelentős tsz) négy felelős vezetőjét — állami vezetőjét, párttitkárát, szakszervezeti titkárát, és KISZ-vezetőjét (vagy ha úgy alakul, üzemezségi vezetőket, szocialista brigád-vezetőket) — hívunk meg klubunkba. Azt kívánjuk tőlük, mutassák be vállalatukat, mondják el véleményüket az üzemi munkamenetéről, az üzemi demokráciáról, a gazdaságkodás gyakorlatáról. Szeretnénk elérni, hogy úgynevezett modelljüket keretében egyetemünk hallgatói közelebb léphessenek a valóságos gyakorlatához, létező problémáikat, terveket vitassanak meg, valószínűsítő helyzeteket. Másrészt ezzel a programmal a munkás-díjak kapcsolat szakmai-politikai közelítését is elő kívánjuk segíteni. A másik ér-

dekes újdonság a „Mi tizennégyen”. Ezzel ugyanúgy, mint az előzővel, havi egy-két alkalommal fogunk jelentkezni.

— Ezt a „bűvös” számot ismerjük. Tehát ez a sorozat a szocialista országokkal kíván foglalkozni. De mi benne az új?

— Nem nemzetközi politikai programsorozat akarunk, hanem egy-egy témakört végigvinni, egy-egy ország gazdasági, politikai, kulturális — bennünket legjobban izgató — kérdéseinek központba állításával arról „beszélni”, mit tudunk huszonöt év után egymástól, egymásról tanulni. Hogy ne csak azt lássuk már, amikor „helyzet” van, s mindenki küszködik a maga bajával. Lehetőséget akarunk teremteni a problémák ismerettségéhez, az ellentétes nézetek ütköztetéséhez — azok tisztázásához. Kölsősön egymást formálni. S emellett persze az aktualitásokra továbbra is érzékenyen reagálni. Ismét lesz klubtánc és magyarázattal egybekötött zenei es-

tek is — az e műfajban kevésbé járatosak számára.

— Valóban érdekesnek ígérkező tervek. Jól halad-e ezek kidolgozása?

— Sajnos, alapvető emberanyag-problémák jelentkeznek. Sokan végeztek már, és többen végeznek közülünk — klubaktívák közül — az idén is. Szükségünk lenne elsős-másodikos hallgatókra, akiket érdekel a szervezés, a klubmunka. Most komplex műsorokra készülünk. A „Mi tizennégyen” programnál sem kizárólagos politikai estet tervezünk, amelyre a vendég bejön, leül és hallgat, vagy éppen kérdez valamit, hanem az illető ország zenei, majd egy-két szemelvényvel az irodalmi, sőt kiállításokkal a képzőművészeti életéről is felhívót szeretnénk adni.

— És mi a helyzet a klub kulturális rendezvényeivel?

Mészáros Tamás: — Éppen klubaktívákban vagyunk szegények. Műsorainkkal mi abban szeretnénk segíteni, hogy könnyebben rátaláljanak a fiatalok a mai kultúra igazi értékeire. Megtanuljanak szelektálni a szocialista kultúra alkotásaiból. Elő szituációkat, még nem tisztázott dolgokat is akarunk „hozni”. Vitáinkkal akár hozzásegíteni a megoldáshoz, tisztázódáshoz.

— Fél évvel ezelőtt, amikor az egyetem kulturális életéről írtunk, előtérbe került egy probléma. Az alapszervi aktivitás gyengesége. Mi változott ezen a téren?

Nagy Sándor: — Az alapszervek szervezeti részvétele a klub, az egyetem kulturális életében ma is megoldatlan, nyitott kérdés. Az APB e félszáz év munkájában nagy súlyt kíván fektetni ennek kiküszöbölésére. Szeretnénk, ha a klub munkájában is kitűnne az a cél, amit mi kitűztünk: fölmérni, mi foglalkoztatja a hallgatókat, mennyire ismerik a témát, és milyen irányú az álláspontjuk. S így meg tudni, milyen irányban kell befolyásolni azt. Hogy hogyan sikerül mindez? Novemberben kongresszusi hét lesz egyetemünkön. Jelentős feladatok várnak majd a klubra, a kultúrosztályra és a kultúrscsoportokra is. Akkor majd az eredményekről is beszámolhatok.

Bakonyi Péter

...A tanszékekkel szerződést kötnek a vizsgakövetelményekről

A KARI MUNKATERV ÉS A KONGRESSZUSI LEVÉL alapos megvitatása jellemezte az Ipar Kar küldöttgyűlését. Előjáróban Hege-düs Zoli agit-prop. titkár a kongresszusi felhívást, Tarcsi Gyula titkár pedig az éves munkatervet vizsgálta fel.

A felszólalók egyetértettek abban, hogy „a Kongresszusi Levél legnagyobb hibája, hogy levélszinten maradt”. (Csima Endre) A KISZ-mozgalom mélyebb, alaposabb elemzését vártuk, elsősorban a napjainkban éleződő problémák oldaláról megközelítve. Alapszervi szinten például szinte megoldhatatlan a hatékony politikai tevékenység kialakítása, az érdektelenség, a közönyösség miatt. Alapszerveink érdekvédelmi funkciójukat jól betöltik, de alig politizálnak. Ezen a téren nem segít a levélben javasolt „Jobb munkával, nagyobb tudással a szocialista Magyarországi” mozgalom sem. Ilyen mozgalmat nem kell indítani, mert ebben az egész KISZ-munka benne foglaltatik, a KISZ-mozgalom ezt végzi permanensen. Belső önkormánylatot kellene a gyakorlatban kialakítani, hogy a munkába be nem kapcsolódók szervezeteileg se legyenek a mozgalom koloncái. Ezért is készült felmérés ez évben a kar ideológiai-politikai arculatáról, s arról is, hogy a középiskolás

aktívák jó része miért kállódik el az egyetemen.

A STUDIUM GENERALE PROBLÉMÁIT ÉRINTVE elhangzott, hogy az agrárszakon van a legtöbb ember, akik onnan jöttek, ahol most segíteni kell, a Studium Generaleban azonban egy agrárszinc. Helyeslésre talált a kari vezetőség ötlete, hogy a munkaterv egyes pontjainak megvalósításához egy-egy alapszervi segítséget kérjék. Így szervez a kar például munkaszolgalmi témájú akadályversenyt, erősíti a kapcsolatot a pécsi kihelyezett tagozattal. A

tanulmányi felelősök az illetékes tanszékekkel október hónap folyamán szerződést kötnek a vizsgakövetelményekről.

A küldöttgyűlést végzetül megválasztotta Muci Barnát egyetemi tanácsagtag, Kovács Endrét, Molnár Józsefet pedig kari tanácsagtag. A harmadik kari tanácsagtag nem lehetett megválasztani, mert a küldöttek egy része az első szavazás után hazament. Felgyelmezletenségükkel nehezítették a kari vezetőség és a küldöttgyűlést munkáját.

Szabó László

18 új, első párttag

Eddig csak elvétve akad párttag az első éves közt, azok, akik egyetemi éveik előtti, 1-2 éves munkaviszony alatt nyertek felvételt.

Szeptemberben 18 új első, akik már az MSZMP módosított szervezeti szabályzata alapján tizennyolc évesen, a középiskolában lettek párttagok, lépte át az egyetem kapuját. Rájuk várt az a feladat, hogy a fiatal kolonkával szembeni agályokat megcsofolják. Eddig sikerült, 16-an közülük középiskolában, ketten pedig a hadseregben érték felvételt. A 18 új párttag közül 10 budapesti, 8 vidéki hallgató, 12 lány és 6 fiú.

Az érettségét megelőző hónapokban lettek párttagok, így gyakorlatilag pártmunkát még nem végezhettek. Felvételük csupán adminisztratív aktus lehetett, de hogy nem volt megalapozatlan, azt jól tükrözik a középiskolás jellemzések.

Mindannyiuk mögött komoly mozgalmi múlt áll. VB-titkárok, DB-titkárok vagy tagok, komoly funkciót betöltő emberek, akiknek energiáját, mozgalmi tapasztalatait az egyetem pártszerveinek kell hasznosítani.

Az egyetemi párt-vb úgy döntött, hogy az I. évesekből az általános karon belül önálló első éves hallgatói pártcsoportot képeznek. A patronált tanárok megbízott pártvezetője Bikies Istvánné vezetésével, az általános kar másik

felső éves hallgatói pártcsoportja vette gondjaiba őket.

Három alkalommal ültek össze eddig megbeszélni a feladatokat. Először megismerkedtek egymással, átadták a tapasztalatokat, megbeszéltek elképzeléseiket.

Második alkalommal megválasztották bizalmijukat, Cséki Ilonát, a 8-as csoport tagját. Ica a sátoraljaújhelyi közgazdasági szakközépiskolában volt KISZ vb-titkár, s ami nagyon ritka, járási KISZ vb-tag. Így 6 az ideiglenes KISZ-évfolyamvezetőség állandó tagja.

A harmadik gyűlés — az általános kar párttaggyűlése — sikerült a legjobban. Október 6-án a felsőbb évfolyam hallgatóinak párttagfelvételéről, az 1970/71-ben végzett munkáról, előre kiadott írásos beszámolóval, s a jövő feladatairól volt szó.

A hosszú ideig tartó gyűlésről lelkesedéssel mesélné: az „újak”. Tetszett nekik a vita, a megalapozott véleménynyilvánítás, s az, hogy az ő szavukra is komolyan figyeltek. Feladatokat is kaptak, nem is könnyűket.

Fő pártmunkájuk, hogy a KISZ-ben maximális aktivitással tevékenykedjenek, függetlenül attól, hogy vezetőségi tagok-e, vagy sem, s képezzék tovább magukat ideológiai kérdésekben, vegyenek részt a pártépítésben.

Zádor Márta

Kádek J. I./1.

Óvári Miklós, a KB titkára egyetemünkön

(Folytatás az 1. oldalról)
gító, a KISZ jelenlegi helyzeteivel, feladataival foglalkozó, átfogó elemzés is megszületik.

Oktatási rendszerünk problémái

A közgazdasági ismeretek oktatásával kapcsolatban Óvári Miklós elmondotta,

hogy a párt Központi Bizottsága elé fog kerülni az egész oktatási rendszerünk problémáival foglalkozó vitaanyag. Ebben az anyagban szerepelni fog a társadalmi, s ezen belül a közgazdasági oktatásnak a problémája. „Szükségesnek tartom, hogy már a középiskolai oktatásban minden fiatal megismerkedjen a társadalmi

Az elnökségben balról jobbra: dr. Szabó Kálmán rektor, Selmeczi Lajos a PVB szervező titkára, Nagy Sándor kollégiumi igazgató, Óvári Miklós a KB titkára, Bacsó Béla a IX. ker. PB titkára

LÁTOGATÁS A KINIZSI KLUBBAN

élet alapjait képező gazdasági élettel is. E probléma vizsgálatába be fogunk vonni nemrégiben végzett középiskolásokat is.”

A „Mindszenty-ügyről”

Láthatóan várta az előadó a „Mindszenty-ügyről” kapcsolatos kérdést,

hiszen sok, érdekes nyugati lapvéleményt hozott magával. Ismertette a kérdés történetét, s elmondotta, hogy államunknak nem vallási, hanem politikai okok miatt voltak konfliktusai Mindszentyvel. A hidegháborús időszak elmúltával mind a Vatikán, mind az USA kormánya számára kezdett kellemetlenné válni a helyzet. Nekünk az 1956-ból visszamaradt egyetlen megoldatlan kérdést jelentette. Korábban is folytak már tárgyalások ez ügyben, azonban Mindszenty feltételei — amelyeket a Vatikán magáévá tett — megghiúsították a kérdés rendezését. A Vatikán kezdeményezésére indított újabb tárgyalások alapján sikerült létrehozni a megállapodást a Magyar Népköztársaság és a Szentzséki között, amelynek értelmében Mindszenty bíboros véglegesen el-

hagyta az országot és korábbi feltételeiről lemondott.

Az antiimperialista függetlenségi harcok támogatása

Érdekes problémát vetett fel az egyik kérdező a szudáni eseményekkel kapcsolatban. Arra keresett választ, hogy támogathatunk-e egy olyan országot, amelyik kommunizmust gyilkol? Nem következtetlenség-e részünkről ez a politika?

— Egyik legnehezebb nemzetközi kérdés ez. A következtetés nem politikánkban, hanem magában a helyzetben van. Abban, hogy ezek az országok antiimperialista függetlenségi harcot folytatnak egyrésztől, másrészt viszont belpolitikájukban antikommunistai tendenciák is érvényesülnek. Ha úgy tesszük fel a kérdést — mi a véleményünk a kommunisták üldözéséről — a válasz egyértelmű: elfeltűnik. Viszont, ha ez okból megvonnánk minden támogatást tőlük, egyenesen az imperializmus karmaiba hajtanánk ezeket az államokat. Ha feladjuk pozíciónkat, az imperialisták azonnal elfoglalják azokat. Ezt azért nem tehetjük, mert nemcsak a kormányokra, hanem a népre is gondolnunk kell.

Szó esett ezenkívül sok más, aktuális bel- és külpolitikai témáról. Hasznos és érdekes találkozás volt.

Késedi — Kincses — Nagy — Simor — Szabó

TANSZÉKRŐL TANSZÉKRE Csak együttes munkával érünk el eredményt!

Az egyetemen belül a leggyakrabban felvetett kérdés a tanszékek és hallgatók kapcsolata. Talán írhatnánk mindkét fogalmat csupa nagybetűvel, mint két szembenálló csapatát egy mérkőzésről szóló beszámolóban. De az analógia csak látszatra jó. Mert a két csapatnak a célja (hacsak nincs bunda) a másik legyőzése, s így nemcsak illik taktikázni, számíthatni, sőt félni a másiktól — de egyenesen tanácsos is.

Viszont bárhogyon közelítsük is meg a tanszékek és hallgatók kapcsolatát — céljalk teljes mértékben egybe kell, hogy essenek.

S ez a cél a mind korszerűbb képzés, s mind szélesebb körű szakmai tudással és látókörrel rendelkező oktatók és szakemberek nevelése.

Ennek ellenére a dolog sokszor mégiscsak egy futballmeccshez hasonlít.

Mert a folyosói beszélgetések, kollégiumi szobák vagy mosdók „mélyén” zajló viták az előadásszünetekben elhangzó, sokszor drasztikus jegyzetbírálókat — és a tanszéki nyilatkozatokat, kutatásokról szóló beszámolókat között bizony szakadék van. S e felett rugdos-

suk a labdát, ami ráadásul néha a léggömbhöz hasonlít.

Próbáljuk összefoglalni, melyek is a lényeges problémák.

— Az egyes tankönyvek, jegyzetek tartalmi színvonaláról alkotott ösztinte, keresettség nélküli hallgatói vélemények minden eddigi erőfeszítés ellenére nem kaptak elég hangot. Ennek nem annyira az alkalmatlanság az oka, hanem az a megmagyarázhatatlan féltékenység, ami az ilyen problémák kimondásától sok hallgatót — „jobb az ilyet békén hagyni” alapon — visszatart mondván, hogy kár az időt vesztegetni, úgyse lesz fogadtatás.

Nem tudjuk kellőképpen mi is az egyes tanszékek globális programja; az egyes tárgyakat miért és miért éppen úgy oktatják. A legtöbb hallgató nem ismeri, hogy a tanszékeken milyen kutatómunka folyik, sok esetben milyen fontos vagy különös témával foglalkoznak kutatócsoportok.

S így sokan a „csinálnék valami értelmeset, de mit” és kínálódva letett vizsgák határán mozognak.

Nincs kellőképpen kiépülve alsóbb évfolyamokon a tanárok mint nevelők, irányítók és a hallgatók kapcsolata. Saját fülemmel hallottam, amikor valaki mesélte, hogy meglepetést és örömet okozott neki, amikor III-évi elején megkérdezték tőle, hogy, na lássuk csak Z elvtárs mit is keres maga itt, mit is akar. Nem érzem erősnek a hasonlatot, ha azt mondom, olykor egy elektromossággal telt nyárhoz hasonlónak érezhetjük magunkat.

A KISZ-alapszervezetek kevés gondot fordítanak oktatási tanulmányi kérdések megvitatására, vizsgálására.

A csoportok és patronáló tanárok kapcsolata nemegyszer névleges, vagy felszínes; sok esetben jól fogalmazott, de tartalmatlan mondatok szintjén mozog.

Végül hozzá kell tennem, hogy mindezeket valószínűleg tartom, hogy minden szinten tudják és tudjuk, az előrelépés mégsem kielégítő ütemű.

Szerkesztőségünkben elhatároztuk, hogy a fenti címmel sorozatot indítunk azért, hogy megpróbáljunk platformot teremteni a „folyosói” véleményeknek és a tan-

széki elképzeléseknek egyaránt.

Elképzelésünk az, hogy az egyes tanszékekkel, jegyzetekkel kapcsolatos hallgatói nézeteket vázolnánk a tanszék oktató és kutató munkájának ismertetésével együtt. Egy-egy ilyen cikk megjelenése előtt nyilvános „kerek” vagy „hosszú” asztal beszélgetést szerveznénk a tanszék oktatóival. S az itt elhangzott lényeges észrevételeket, érveket, javaslatokat is közölnénk.

Tisztában vagyunk azzal, hogy ez sok befektetést igénylő vállalkozás, s könnyebb beletörni a bicskát, mint valami eredményt produkálni.

Ezért valamennyi KISZ-aktív és olvasó segítségét kérjük. Igen várjuk, hogy bármely jegyzettel, tanszékkel, tantárggyal, tanulási módszerrel, vagy a „probléma” bármely vonatkozásával kapcsolatos észrevételeiteket, javaslatokat juttassátok el szerkesztőségünkhöz vagy írásban (névvel, név nélkül), vagy szóban keressétek meg szerkesztőségünk oktatási rovatához tartozó társainkat.

A beszélgetések előtt az időpontokat természetesen hirdetni fogjuk. De ahhoz, hogy ezt a sorozatot egyáltalán megkezdhesük, szükséges, hogy bármilyen formájú aktív részvétellel a legszélesebb rétegek bedobják ötleteiket. Hiszen ha saját kútfőből mindegyik javaslatunk lennének — talán már segítettünk volna.

KONCZ GÁBOR

In medias res

Visszatükrözés

A kereskedelmi kar pártvezetősége világosan látja, kinyilvánítja, és ezzel egyértelműen feladatként szabja meg: „Párttagjaink jelentős része még nincs eleget a hallgatók között...”

Világos — a diák nem elsősorban a tanár mindenütt való megjelenését várja, hanem azt, hogy a tanszékeken és a pártcsoportokban — folyják olyan érdemi munka — amely örájuk is kisugároz.

E sugárzás visszatükröződik, — tehát értelem szerűen például — az információ áramlás is kölcsönös lesz.

Talán csak tízen vannak?!?

„Több egyetemen is felvetődött, hogy a szülők jövedelemigazolása gyakran nem a valóságos helyzetet tükrözi, ezért a kiállító szervek, intézmények, vállalatok felelősségét erre fel kellene hívni...” — olvassom a Népszabadságban.

Kellene..., kellene, mintha a kollégák — ez esetben a csoportok diáktagjai — nem tudnák, hogy ki az, aki enyhén szólva csal — ösztöndíjügyben.

Egyesek szerint — tízen csaltak...

Apropó — mit szól ehhez a KISZ!

Dicsérni nem szabad?

Hovatovább rájövök arra, hogy csinán kell banni a dicsérettel, már ami a menzát illeti...

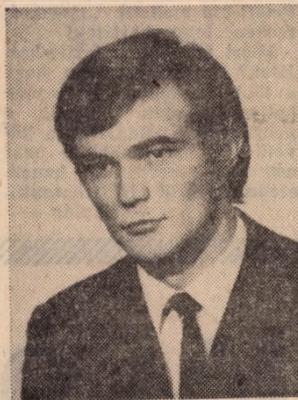
Mert hát május dicséret — októberre megécetesedik... Egyszóval egyre többen keresik fel a szerkesztőséget, hogy miért árágul a rántott tonhal, és miért kisebbedik a diák adagja — míg a másik oldalon, a „felöltöknél” ez utóbbit nem tapasztaljuk...

Kétféle mérce — valamiféle Janus arcú istenség van talán a tálalóban?

A KISZ érdekvédelmi bizottságának arra illetékes alcsoportja megnézhetné — de... sürgösen!

[Handwritten signature]

Miért éppen ő?

SZOKATLAN ÉS HALÁTLAN FELADAT

egy olyan emberrel beszélgetni, a nagy nyilvánosság előtt, aki a barátom, akivel egy szobában lakom, akit nagyon jól ismerem. Nem is beszélve a fáradságról. Napok óta szaladgálok utána, hogy tudjunk pár percet nyugodtan beszélgetni. Mikor végre elérem, meglepődök.

— Miért kell éppen rólam írni, hátha csak véletlen, s különben is van ötös elég — mondja, s már menne is, (még ilyet, az interjúalany meg akar szólni a riportert elől!), de nem tágitok.

Már koncentráció elején terveztem, hogy megkeresem azt a legjobbat, aki a csoportfoglalkozásokon a legtöbbet nyújtotta, s hogy éppen ő az, ez már a véletlen műve.

Eredményhirdetésekor volt, aki sírt, volt aki nevetett, sőt láttam egy fiút, aki cigánykezeket vetett: éppen csak átment. Szabó István a maximumot kapta, pedig nem áll mögötte „fazekas” múlt, valahonnan az ország északi csücskéből érkezett:

— Mátra aljában, egy kis faluban, Hasznoson lakom és Salgótarjánban, a közgazdasági szakközépiskolában végeztem. Végig négyes tanuló voltam, az érettségim megszaladt,

jeles lettem. Az egyetemről nagyon tartottam, s ezért kicsit meglepett a korai siker, bár előtte éreztem, hogy tudom valamennyire az anyagot. **MÁR A FALAKAT IS BLOKKDIAGRAMOKKAL** dekoráltuk, s minden problémán többször átrágtuk magunkat. Csoportvezetőnk, Csépai János nagyon jó módszerekkel vezette a szemináriumokat. Az ő munkája, jó felkészültsége komoly szerepet játszott abban, hogy a csoport jól vette a számítástechnika első akadályait. Hogy a továbbiakban hogy fog sikerülni a többi, azt még előre nem lehet tudni. Ömlasztve jönnek a 100 oldalak, a vizsgák, nekem a szöveg mindig nehezebben ment.

— Van-e valami terved a számítástechnikáról?

— Pillanatnyilag még nincs semmiféle elképzelésem. A Nógrád megyei Tanács társadalmi ösztöndíjasaként végzem egyetemi tanulmányaimat, s pénzügyi szakra szeretnék menni. Nem akartam és nem is akarom szüleimet terhelni, ezért kötöttem szerződést.

— Mozgalmi munka?

— Most volt a vezetőségválasztás a kollégiumban és a KISZ-alapszervezetünkben, a többiek bíznak bennem. Tagja vagyok a diákbizottságnak és az alapszervi vezetőségnek is. Ez sok időt rabol majd el tőlem, de remélem, hogy egyeztetni tudom a tanulással. Néha azt szeretném, hogy egy nap 36 óras legyen, talán akkor jutna idő mindenre. Most még szokatlan ez a rohanó élet, de menni fog! Apropó!!! Holnap KISZ-megbeszélés, feltétlenül ott legyél!

Köszön és meggy korrepetálni. Szervez, segít, agitál. Látszik, hogy elemében van. Mindig csodáltam „öket”. A nap 24 órájából 36-ot élnek és jut idejük mindenre. A kérdés: Hogyan csinálják?...

SEBŐK JÁNOS

Iparkari — szüretelők

MINDENKINEK VAN HELYE!
Izsákra megy szüretelni: ipar II. évf., közl. III. évf., agr. II. évf., agr. IV. évf.

Találkozás: 14-én, csütörtökön 18 órakor a Józsefvárosi pu.

Városlődre megy szüretelni: ipar III. évf., ipar. IV. évf., agr. III. évf., közl. II.évf., közl. IV. évf.

Találkozás: 14-én, csütörtökön 18 órakor a Nugati pu.

Az ösztöktatói értekezleten

Október 5-én egyetemünk oktatói a szakszervezet rendezésében ösztöktatói értekezleten vettek részt. A két és félórás tanácskozás a rektori beszámolóból és néhány, egy-egy tanszékert érintő kérdésből és a válaszokból állt.

Szabó Kálmán a már korábban ismertettét évi teendők mellett néhányat részletesebben és kiegészítve is kifejtett.

A tanárképzés reformjáról szólva megemlítette, hogy még az ősszel az Egyetemi Tanács kidolgozza ennek programját. Az esti és levelező oktatás hatékonyságának javítását is a sürgősen megvalósítandó tervek közé sorolta.

A Közgazdasági Továbbképző Intézet egyetemünk szervezésében a funkcionális szakközgazdászok képzésében megvalósítja az oktatók-kutatók továbbképzését, valamint szakértők és vezetők oktatását. A továbbképzés résztvevői két év után szakdiplomát kapnak. Munkaügyi, szakstatistikusi, külközgazdász és rendszerszervező ágazatain az oktatást hamarosan megkezdik.

A rektor a továbbiakban az átfogó tervek megvalósításához nélkülözhetetlen rész-

teendőket ismertette. A várhatóan nagyszámú tananyagvita és értékelés két alapvető szempontját, az ideológiai és didaktikai szempontok együttes érvényesítésével kellene hatékonyabbá tenni;

az esettanulmányok és szerepjátékok oktatási gyakorlatának elemzése egyre inkább a tananyagok egységes értékelésének nélkülözhetetlen része lesz.

Az oktatói kar másik nagy feladatköre a tudományos kutatómunka fejlesztése az új technikai feltételek (nyelvi labor, számítógép) és az egyetem széles spektrumának tudatosabb kihasználásával — például a tanszékek közötti kutatások megteremtésével. A külső megbízatásból végzett kutatómunka szerves beilleszkedését az egyetemi kutatóprogramba konzekvensebben kell érvényesíteni és szigorúbban ellenőrizni.

A nevelés nemcsak a tanárok privilégiuma — bár a felelősség elsősorban az övék —, hanem a diákok önnevelését is magában foglalja azok között a demokratikus keretek között, amelyeket szabályzataink biztosítottak számukra — hangsúlyozta Szabó Kálmán.

„Rajzák körül a tanszék-kelet tanítványaink, így leszünk valóban tudós egyetem!” Szellemi életünk élénkítésének nélkülözhetetlen feltételeként jelölte meg a tanszéki elszigeteltség felszámolását, az oktatók szakmai, tudományos fórumának mielőbbi megteremtését.

Az egyetemi demokrácia fejlesztéséért eddig megtett lépések után a döntések végrehajtásának konzekvensebb ellenőrzésére kell sort keríteni — mondotta. Kérte a dékánokat, hogy néhány tanszékre menjenek el és beszéljék meg a problémákat, ugyanígy látogassanak meg diákcsoportokat is — minden „apropó” nélkül.

Kékesi Katalin

Pénzügy vagy külker.?! — Elsőeveseknek a szaktájékoztatóról II. rész —

— Elsőeveseknek a szaktájékoztatóról II. rész —

Az előző számban a szaktájékoztatóról szóltam, és azzal zártam a cikket: beszéljünk arról, mit tehetünk a problémák megoldásáért. Most arról szeretnék beszélni, milyen tervei vannak dr. Gondi Józsefnek, az I. évfolyam dékánjának, illetve a KISZ-szervezetnek a klubbal karöltve a szaktájékoztató javítására.

A tájékoztató két szinten történhet. Az egyik szint: a tömeges, az egész évfolyamé. Mivel az eddigi „időszzerű kérdések” előadásorozat az ideitantervből már kimaradt, a tájékoztatót teljes egészében a KISZ-klubban tartandó sorozat révén fogjuk megoldani!

Október 14-től kezdve minden második esütörtökön délután 16 órakor az elsőeveseké lesz a klub, egészen március elejéig, amikor az utolsó szak is sorra kerül. Az első egy alkalommal a tanári, az agrár, a pénzügy, majd a belker szak lesz műsoron.

Ezen szaktájékoztatók feladata az lesz, hogy az adott szakról sokoldalú tájékoztatást nyújtsanak. Ez azt jelenti, hogy egyrészt legyen szó az adott terület, ágazat legérdekesebb, legizgalmasabb problémáiról, feladatairól. A legcsúszóbb ugyanis az lehet, ha a résztvevők meglátják, milyen lehetőségek állnak előttük, milyen érdekes, alkotó munkával foglalkozhatnak, ha az illető szakot végzik el. Emellett természetesen szó lesz arról, milyen feltételek mellett lehet a szakra kerülni, mit kell ott tanulni, milyenek az elhelyezkedési lehetőségek, milyen kutatómunkákba lehet már az egyetemen bekapcsolódni, és még sok egyébről. Ezeket a tájékoztatókat az I. évfolyam állami vezetése és a KISZ közösen szervezi majd. Hogy a fenti sokféle témáról valóban szó essék, a tájékoztatóon a szakterület neves külső szakemberei, a szaktanész képviselői, fiatal vezető szakemberek és a szak KISZ-vezetői fognak részt venni.

Ezeknek a tájékoztatóknak van azonban egy nagy problémájuk. Ha csak azok mennek el rájuk, akik már tudják, hogy arra a szakra akarnak menni, akkor — ha nem is haszontalanok — fő céljukat egyáltalán nem érik el! Hiszen a fő cél: a meggyőzés, az irányítás. Ezért kérjük az elsőveseket: menjetek el minél több szaktájékoztatóra! Azért a szakára is, ahová úgy érzitek, hogy biztosan nem mentek, és akkor is, ha már holtbiztosan tudni vélték, hová akartok jelentkezni! Hígygátok el, hogy ismereteitek többnyire igen felszínesek, és sosem tudhatjátok, melyik szak tájékoztatóján veszitek észre, hogy megtetszik valami olyan lehetőség, amelyről eddig nem tudtatok, és amely jobb, mint amit eddig terveztetek.

A tömeges tájékoztatónak ez lesz tehát a fő formája, amely azonban csak akkor lesz hatékony, ha sokan megfogadják a fenti tanácsot. Ezenkívül minden elsőéves kézhez kap majd egy írásos anyagot, amely nagyon színvonalasan, plasztikusan ismerteti az egyes szakokat, szakágazatokat. Javaslom, hogy ezt mindenki gondosan tanulmányozza át — érdemes!

A tömeges tájékoztató ön-magában azonban kevés, ha nem párosul hozzá az egyéni irányítás.

Ez pedig a patronáló tanárok, KISZ-instruktorok feladata, de maguké az I. éves KISZ-alapszervezeteké is! A legfontosabb: ezt a munkát nem áprilisban kell elkezdeni, a jelentkezés előtt két héttel! A csoportok tagjaival való beszélgetésekhez, a helyzet felméréséhez már most hozzá kell fogni! Végig kell gondolni az egyes szakok követelményeit és a csoport tagjainak lassan-lassan megismert tulajdonságait, és tudatosan irányítani olyan szak felé, amely ténylegesen megfelelő képességeinket, és amelyre reálisan bekerülhet. Nagyon jó lenne, ha ennek érdekében minél több patronáló tanár (különösen aki nem közgazdász) és KISZ-instruktor is látogatná a klub tájékoztatóit, hogy ismereteket szerezzen a szakokról.

Igen sokat lehetne még beszélni erről a nagyon fontos témáról. Úgy érzem, a lényegét sikerült összefoglalnom. Befejezésül szeretném még egyszer hangsúlyozni: a szaktájékoztató tartalma és tartalma (!) előkészítése komplex feladat! Csak akkor lehet eredményes, ha az állami vezetést, elsősorban a szaktanszék és a karok vezetői éppúgy szívügyüknek tekintik, mint a KISZ-szervezet és a klub! Úgy érzem, eddig sem elsősorban az utóbbiaknál hibáztattam, és még meg is fogunk tenni a jövőben is mindent, amit tudunk. És ha sikerül valóban mindenkinek összefognia, akkor talán kevesebbet fog igazadni a szaktájékoztató bizottság, és sokkal derültebb értékelést készíthetünk majd egy év múlva!

Domány András

Országos találkozó

A Magyar Közgazdasági Társaság fiatal közgazdászok bizottsága október 1-2-án tartotta első országos találkozóját. A több mint 200 résztvevő pénteken reggel indult Dunaújvárosba... A vendéglátót nevében Szabó Ferenc a Dunai Vasmű főkönyvelője, valamint az MKT vezetői fogadták a konferenciára érkezőket. Már a hajón megkezdtek tanácskozásait, Csikós Nagy Béla, Wilcsek Jenő, Nyilas József és Főcze Lajos — a bizottság vezetői, illetve a KISZ KB képviselője — kezeskezelt beszélgetést vezettek pénzügyi témákról, az integráció kérdéseiről, a fiatal közgazdászok helyzetéről.

Délután megtekintették a Vasmű modern gyáregységeit: a hideg-, meleghengerművet és a lemezfeldolgozó üzem radiatórgyárát. A vacsora utáni ismerkedési esten komoly szakmai beszélgetések kezdődtek a Vasmű KISZ-fiataljaival, és a jó részt vidéken dolgozó közgazdászok megvitathatták saját problémáikat. Többesük 3-6 éve végzte egyetemüket, és tanácsi osztályvezető, illetve önálló előadó vagy a pártbizottságok munkatársai.

Legtöbbjük gondjai abból adódtak, hogy közgazdasági végzettséggel az adott intézménynek egyedül ők rendelkeznek és maguknak

kell megküzdniük valamennyi közgazdasági vagy annak vélt problémáival, illetve a „főkönyvelő-centrikus” vidéki gondolkodással.

Szombaton a Vasmű kultúrtermében Závodi Imre vezéregaztató-helyettes tájékoztatót a megjelenteket a város és a Vasmű fejlődéséről, a folyamatok öntömű beruházásának jelentőségéről a magyar vas-kohászatban. Ezután Szabó Ferenc, az új gazdasági mechanizmusnak a Vasmű gazdasági helyzetére gyakorolt hatásáról tartott előadást. A hozzászólások — vitára az idő rövidsége miatt nem kerülhetett sor — konklúziója arra a jelenségre hívta fel a figyelmet, hogy a rögzített áras termékeket gyártó vállalatok, mint pl. a Vasmű, nyereségét erősen csökkentik az áremelkedések tolvagyűrűző hatása.

Hazafelé tartva a hajón Garavölgyi Károly pénzügyminiszter-helyettes a vállalatok finanszírozásáról, Szabó Kálmán, egyetemünk rektora a közgazdasági képzésről tartott előadást, amelyeket vita követett. A kétnapos tanácskozáson 40 végzős hallgatónk is részt vett. A hasznos tapasztalatsere általános sikert arató résztvevők körében, azonban a problémák hatékony megvitátására a két nap kevésnek bizonyult. — k —

NÉGYTUSA

MI VAN A KONGRESSZUSI KUPÁVAL?

Szeptember 16-i számában a Közgazdász közölte Hardi László cikkét az egyetemi tömegsport helyzetéről. A siralmas állapotok, pontosabban az óriási nemtörődömség (ami sajnos, jellemzője ennek a mozgalomnak) leírása mellett, akadt néhány remek javaslata is a szerzőnek. Ezen ötletek között szerepelt a kari házbajnokságok megrendezése, különböző sportágakban, majd a karok győztesei közötti találkozók a Kongresszusi Kupa elnyeréséért.

Azóta egy hónap telt el, és jóformán semmi sem történt. Pusztába kiáltott hang lenne csak az egészséges tesztelésre szóló felhívás? Többnyire igen. Talán egy-két kezdeményezést lehetne pozitívan említeni, de azok is még csak a kezdetnél tartanak.

A HARMADÉVES PÉNZ-

ÜGYESEK például, érdekes rendszerű „négytusa” sorozatot rendeznek, melybe bekapcsolódtak a tanárszakosok is. A négytusa versenyszámai: asztalitenisz, sakk, kosárlabda, és kispályás labdarúgás. Ügyesen összeválogatott sportágak, hiszen mindegyik lebonyolításához adva vannak a lehetőségek. A felsoroltak közül az első három mérkőzésre rendelkezésre áll az egyetem tornaterme, illetve aulája (asztalitenisz), a kispályás focit pedig, akár a Veres Pálné Gimnázium pályáján, akár a Petőfi-híd melletti „játékkertben” lejátszhatjátok!

Miért írtam így: lejátszhatjátok? Nagyon remélem, hogy a többi szakokon is lesznek hallgatók, akik követik a pénzügyesek példáját, s a következő számunkban már nemcsak szervezésről, hanem eredményekről is írhatunk... — Káplár —

Az üres előadóteremek védelmében

— Az „előadások” vita ürügyén —

Vita

Kissé félve ülök az írógép előtt. Két okból. Az egyik, hogy félek, gondolataim sokak szemében eretneknek tűnnek. Mégis, ezt a hozzászólást abban a reményben írom, hogy a véleményesség szép elve szerint legfeljebb ellenvéleménnyel, de semmiképpen sem büntető, vagy diszkrimináló szankciókkal fogok válaszkeppen találkozni. Második oka habozásomnak, hogy a következő gondolatok alapelve csak részben sajátom. Idegen az alapelv abban az értelemben, hogy mások jöttek rá, gondolták először, s én is másodikból kaptam — sajátom viszont, mert hosszú, keserű vívódások után beláttam az elv igazát, s azóta saját, belső véleményem is. Mikor először találkoztam ezzel a szemlélettel, egész értékrendszerem fellázadt ellene, harcolt vele, s lépésről-lépésre elszünetelt vesésem egyúttal azt is jelentette, hogy véleményem, értékrendszerem átalakult, s ma már nyugodt lelkiismerettel vallhatom magaménak ezt az elvet.

Mindezt persze nem önréklámozásból, vagy a nyilvános gyónás aberrált kéjével írtam, csupán azért, hogy érzékeltessem: meg tudom érteni, ha véleményem kezdetben heves ellenzésre talál majd olvasóink nagy többségénél.

E kis kitérő után a tárgyra térve: úgy vélem, az egyetemi előadások látogatottságának kérdése nem az előadók vagy hallgatók pillanatnyi diszpozícióján múlik, nem is azon, hogy vizsgaanyagot, vagy „főlősleges” tudnivalókat tartalmaz az előadás. Előadó és hallgató konfliktusa szükségszerű és elkerülhetetlen.

Mert miről is van szó? A jelenlegi társadalmi helyzetben a tudás adta előrelépés

egyetlen lehetősége az egyetem, függetlenül attól, hogy az ott megtanult anyagot valaki felhasználja-e életében vagy sem. Ha megvan a diploma, ez feljogosít bizonyos munkakörök betöltésére, viszont a diplomához kötött munkakörök nagy többségénél a szükséges tudásanyag nem egyezik az egyetemen tanítottakkal. Szak-részében lényegesen több annál, általános részében lényegesen kevesebb. Ebből a tényből két következmény fakad: egyrészt az, hogy a diploma birtoklása önmagában nem elegendő valamely felelős munkakör betöltéséhez, s a nélkülözhetetlen gyakorlati idő — míg az ember lényegében szellemi segédmunkát végez, és tanul — az egyetemi tanulmányi idő 100—200%-ára rúg;

másrészt az, hogy az egyetem, tanszékek, felismerve, hogy képtelenek teljes értékű szakemberképzést biztosítani, csupán általános szak-intelligenciát alakítására törekednek. Ezzel a második jelenséggel kell most foglalkoznunk.

Az általános — tehát improduktív — szak-intelligencia egyszersmind impotens is: képtelen megoldani bármilyen új, sématól eltérő problémát. Nyilvánvaló, hogy ebben a helyzetben a tanszéknek sem követelhetik meg a gyakorlati életben felmerülő — ezernyi apró motívációval tarkított — problémák megoldását: számonkéré-

Előrebocsátom, hogy nagyon hasznosnak tartom azt a vitát, melyet Árvai László provokált a „KÖZGAZDÁSZ” hasábjain. Hasznosnak, mert elősegíti önismeretünk kiszélesítését, segít meghúzni egyetemi munkánk célszerűségének határait. Helytelennek tartom viszont, ha ez a polemika tanáradik vádaskodássá szűkül, s ezt elkerülendő, megpróbálok az elkövetkezendőkben bűnbakkeresés nélkül felvázolni azt az egyetemi szituációt, mely az itt megvitandó problémákhoz vezetett — szerintem szükségszerűen.

sük a lecke felmondására szorítkozhat. (Függetlenül attól, hogy a lecke felmondás formája nagyon változatos lehet.) Így az egyetemi számonkérés nem a gyakorlati életben való hasznosságot tüzi mércéül — az osztályzatok csupán a hallgató memóriájának jóságát és szíflétschének ellenálló képességét, kitarthatóságát tükrözik. A tanulás ma voltaképpen memóriagyakorlat.

Persze, az egyetem ritkán vallja be, hogy munkája részereedményt hoz: megszületnek a ritusok és mítoszok. Az eskütétel, a ballagás, az index, a doktorrá avatás rituáléja; az „alapvető fontosságú tárgy” az „egyre magasabb követelmények”, „tananyagom felül végeztet munka” mítosza. Lényegét tekintve, kialakul az egyetem önálló, belső, elszigetelt értékrendszere, melyet eszi, nem eszi, nem kap más alapon,

a túljelentkezés segítségével, az osztályozó gépezet segítségével, a jellemzők és elbírálások segítségével rákényszerít minden hallgatóra. Be-

következik az elszakadás az élettől: nem a gyakorlatban való talpraesettség, hanem a jó beilleszkedési képesség lesz az erény. (Vannak olyan egyetemek, ahol ez a szervilitás megkövetelés fokozódik, tekintélytisztelt, tapasztalat címén.)

Vonjunk le a következtetést! Az egyetem öntörvényű, zárt világának kialakulása egyben az életre és gyakorlatra nevelés halálát is jelenti. Az „élet és iskola” szakadéka elmélyül, s tulajdonképpen érthetőség válik, ha a vállalatok indigózára és műszaki rajzolásra használják a frissen végzett közgazdászokat, mérnököket.

Tehát szükségszerűen pusztulásra ítélt az egyetem, mint oktatási forma? Korántsem! Csupán szembe kell néznie egy adott kor adott követelményeivel. A mai kor követelményei pedig a következők: specializálódás és gyakorlatiaság. Be kell azonban látnunk, hogy egy tízmillió ország nem képes olyan specializált oktatásra, mint például a Szovjet-

unió. Számunkra egyetlen járható út létezik: a gyakorlat bevonása az oktatómunkába.

Formáját tekintve ez — elméletileg — a következőképpen oldható meg. Az eddigi szakmai gyakorlatok rendszerét kellett kiszélesíteni, mégpedig nem a szűnőd, hanem a „gyakorlati” tantárgyak rovására. Elvileg elképzelhető például, hogy

az előadások kizárólag elméleti problémákkal foglalkozzanak, (legalábbis felsőbb évfolyamokon), ugyanakkor naponta néhány órát valamely vállalatnál aktív munkával töltsön a hallgató, s a szeminariumok oldanak meg az elmélet és gyakorlat szintetizálásának feladatát. Az értékelésnél pedig egyenlő arányban érvényesüljön az elméleti felkészültség és a gyakorlati helytállás.

Így megoldható volna, hogy valóban csekély szakemberek kapjanak diplomát. (Nem beszélve olyan előnyökről, mint a vállalati munkaerő-gondok enyhítése, állandó — ha nem is nagymértékű — kereset biztosítása a hallgatóknak stb.). Ez a — funkcionális — oktatás talán kevesebb tudományos, de több gyakorlati szaktanember kielégítő képzését eredményezné, s ugyanakkor nagyobb aktív tudásanyagot szolgáltatna.

Természetesen az előbbiektől általában az egyetemi oktatási rendszerre értendő.

Az egyes fakultások persze más-más problémákkal, sajátosságokkal rendelkeznek. A Műegyetemen például könnyebb a konkrét gyakorlati ellenőrzés lehetősége, az orvosi fakultáson jobban szinkronban van az elmélet és gyakorlat, a bölcsészkaron a gyakorlat kisebb jelentőséggel bír, és így tovább.

Ami a közgazdasági egyetemét illeti, az aktív munka eredményességét kizárólag vállalati szinten, egy-egy osztály munkájában való hasznos beilleszkedés fókán lehet mérni.

Természetesen, ez nem vonatkozik a nyelvi oktatásra, amely gyökeresen más jellegzetességekkel bír. De be kell látnunk, hogy a műszaki és természettudományok után a közgazdaságnak a legnagyobb az affinitása a gyakorlathoz, így ez a probléma nálunk meglehetősen élességgel vetődik fel.

Nem kerülünk messzire az előadások látogatottságának kérdésétől. Látjuk, hogy a mai egyetemek egy gimnázium, egy diploma-gyár és egy kaszárnya sajátos keverékkel s örülhetünk, hogy nálunk a kaszárnyajelleg érződik a legkevésbé. (Például: nincsenek kórusok.) De azt is látunk, hogy egyetemünk meglehetősen problémamentesen, tehát élen kell járnia a kérdések megoldásában is.

Talán furcsán hangzik, hogy az előadások látogatottsága nem az egyes tanárok, hallgatók szándékain múlik; hogy ezeket a szándékokat mennyire determinálja az oktatási rendszer, de feltétlenül igaz. Aminthogy igaz az a paradoxon is, hogy az elméleti oktatás hatékonysága a gyakorlati oktatás intenzitásán múlik — magunk bánjuk, ha elfeledkezünk róla.

SÓS PÉTER

Megalakult a TDK Tanács

Szeptember 28-án megalakult egyetemünkön a TDK-tanács. A tanács elnöke: dr. Nyilas József tud. rektorhelyettes, titkára: Forgács Csaba gyakornok, a KISZ-vb. tanulmányi felelőse. Tagjai: ipar kar: dr. Roóz József tanársegéd; Ruttikai András III. évf. ipar hallg., kereskedelmi kar: dr. Tóth András tanársegéd, belkereskedelmi tanszék: Rózsa Katalin III. évf. külker. hallg., általános kar: dr. Bánfi Tamás tanársegéd, pénzügyi tanszék: Sipos Mihály IV. tan. B. hallg.

Tehát karonként egy-egy oktató és egy-egy hallgató tagja van a tanácsnak, a hallgatói tag a KISZ kari vezetőségének tanulmányi felelőse.

Az alakulólúléson két napirendi pont szerepelt:

1. A tanács működési rendjének megvitatása és elfogadása.

2. A TDK-val kapcsolatos évközi tennivalók megbeszélése.

Az évközi tennivalók a következőkben foglalhatók össze:

a) El kell érni, hogy a lehetőségekhez mérten minél több dolgozat kerüljön az Országos TDK-konferenciára. A korábban meghirdetett pályázatokat közzétettük. Ezeket különböző intézetek hirdették meg és a versenyben legjobb helyezést elért hallgatóknak díjakat (600—3000.—) ajánlottak fel.

Sajnos objektív okokból elég szoros a határidő. A konferenciára a nevezéseket ugyanis

december közepéig továbbítani kell a szervezőbizottság felé. A dolgozatokat december 1-ig kell 2 példányban leadni a KISZ-bizottságra.

Az Országos TDK-konferenciára csak az erre külön kiadott témákból lehet dolgozatot készíteni, kivételt képez a pol. gazd., filozófia és a tudományos szocializmus témakör. Itt a témaválasztás nincs megkötve. Ezeket kivül a tavalyi TDK-konferencián szerepelt és 1—3. helyezést elért dolgozatok is beadhatók az Országos TDK-konferenciára. Az elkészült dolgozatok közül bizottság választja majd ki azokat a dolgozatokat, amelyek az Országos TDK-konferenciára nevezésként beküldhetők. (A konferenciára nem nevezett dolgozatokat tovább lehet fejleszteni és az egyetemi TDK-konferenciára be lehet adni.) A hallgatóknak jelentkezési lapot kell kitölteni (KISZ-ben kapható), és arra a tanszékre leadni, ahol a téma patronálójá van, ha ilyen nincs, akkor a KISZ-bizottságra adjátok bel

b) Az Országos TDK-konferencia mellett ebben a tanévben is megrendezzük az egyetemi TDK-konferenciát is, amelynek időpontja: 1972. március 20—21—22.

A tanszék által meghirdetett témákat már eljuttattuk az alapszervekhez. A hallgatóknak jelentkezési lapot kell kitölteni és beadni ahhoz a tanszékhez (a tanszéki TDK-felelősnek), amelynél a dolgo-

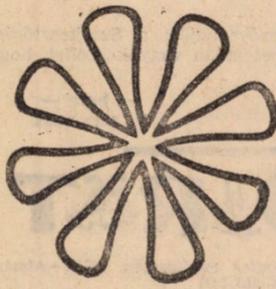
zatát írja. Jelentkezési lap tanulmányi felelősöknél kapható, de jelezzétek, hogy az egyetemi vagy az Országos TDK-konferenciára akartok jelentkezni. Az egyetemi TDK-konferenciára készülő dolgozatok beadási határideje 1972. február 15. Eddig az időpontig a KISZ-bizottságra adjátok le 2 példányban.

Azok a hallgatók is adhatnak le dolgozatot, akik ugyan nem töltötték ki jelentkezési lapot, de időben elkészülnek a pályamunkával.

A tanszék által meghirdetett témák jegyzéke segítségnyújtás céljával készült, bármilyen, a kiadott jegyzékben nem szereplő témából is lehet TDK-dolgozatot írni.

A TDK-munka készítésénél használjátok ki a szakszeminárium adta lehetőségeket is, írjatok szakszemináriumi témából dolgozatot! Ennek megvan az az előnye is, hogy jó alapot adhat később a szakdolgozat megírásához.

Forgács Csaba

- Szocialista demokrácia és politikai felelőség (az ifjúsági szervezet problémái alapján).
- Az üzemi demokrácia.
- A tömegszervezetek szerepe a szocialista demokráciában.
- Kulturális forradalmunk.
- A békes egymás mellett élés politikájának osztályharcos tartalma.
- A békéért vívott harc összefüggése a társadalmi haladással.
- A marxizmus klasszikusai a nemzeti kérdéstről.
- A nemzeti-nemzetiségi kérdés megoldásának marxista-leninista alapelvei, s ezek gyakorlati érvényesítésének eredményei és problémái.
- A nacionalizmus lényege, történelmi megítélésének szükségessége.
- Proletár hazafiság és internacionalizmus.

- POLITIKAI GAZDASÁGTAN TANSZÉK**
- A nemzeti jövedelem fogalmának közgazdasági meghatározása — a produktív és in produktív munkáról folytatott viták.
- A gazdasági növekedés szocializmusbeli problémái — szocialista növekedési modellek.
- A 20-as évek közgazdasági vitái a Szovjetunióban a gazdaság fejlesztéséről.
- Erdekek — anyagi ösztönzés — gazdálkodás a szocializmusban.
- Az áru- és pénzváltások szocializmusbeli szerepéről.
- A terv helye a szocialista gazdaságban.
- A gazdasági integráció problémái a szocialista országokban.
- Az érték nagyság marxi értelmezése és az értékről folytatott viták a modern közgazdasági irodalomban.
- Az érték többeltrá tendenciái a fejlett tőkésországokban.
- A pénzforgalom a modern kapitalizmusban. A monopolkapitalizmus pénzügyi problémái.

(Következő számban folytatjuk)

Jerevántól nem messze

II. RÉSZ

Vendéglátóink kezdeményezésére két ízben is részt vettünk baráti találkozókon. Egy ízben a szomszédos úttörőtábor „Arévik” lakóival. Közösen adtunk műsoros estet, egy más alkalommal a szevani komzomolbizottság szervezésében műsoros, táncos találkozón vettünk részt örmény, NDK- és úttörőkészen dolgozó lengyel fiatalokkal.

Ugyancsak Szevan városában meglátogattunk egy föld alatt elhelyezett vízi erőművet. Nagyon érdekesnek bizonyult még a teljesen laikusok számára is. Az erőmű megépítésével a tó szintje mintegy 25 m-t csökkent.

Aktamernak nevezik azt a szállodát és éttermet, mely egy dombtetőre épülve szinte uralkodik az egész tó felett, és amely a legkellemesebb, ha nem is a legolcsóbb szórakozóhely az egész tó körül. Szevani tartózkodásunk legkellemesebb estjét töltöttük e helyen. Igazi keleti hangulatú, hangos, zenés este volt. Itt végre megismerkedhettünk az örmény konyha ízletes termékeivel is. Hagymával, paradicsommal, zöldpaprikával együtt sütte készítik a kebab nevű húsételüket, kár, hogy a fodormenta itt sem maradhat el.

Vasárnapjaink közül kető autóbusszirándulással tett. Ellátogattunk Dibijankba, egy festői kisvárosba, mely — vendéglátóink szerint — csaknem a tenger szintjén van.

Valamennyiünk számára va-

lóságos felüdülést jelentett néhány óra, hiszen a környező hegyek mind lombos, ill. tülevelű erdővel borítottak. A tábor környéke után, valahol Karlovy Varyban éreztük magunkat. Megtudtuk, hogy a város kedvelt üdülő- és gyógyhely.

Vasárnapi kirándulásaink alkalmával meglátogattunk néhány történelmi emléket is. Meglepőde tapasztaltuk, hogy ma is milyen jó állapotban vannak a IX—X. századi építészeti keresztény falusi templomok. Valamennyi az öskeresztények puritanizmusát jelzi. Hajói minden díszítést nélkülöző termék. Sajnos, valamennyi templom egy kapufára készült, így újat csak az elsőként meglátogatott nyújtott. Külső megjelenésük is elütő hazai keresztény templomainktól.

Csaknem minden templom mellett, sőt gyakran azoktól függetlenül is megtalálhatók az ún. „keresztény kövek”. Igazi művészalkotások ezek, valószínűleg kőcsipkék. Mintegy 30 000 darabot tartanak belőle számon.

Valamennyi keresztet ábrázol. Az ember nem is gondolná, hogy ezt az egyszerű jelképet hány száz és ezer változatban lehet kifaragni, díszíteni.

Egy helyen nem kis csodálkozással vettük észre, hogy a kereszt és az izraeliták csillaga egymás mellett látható. Kérdésünkre vezetőnk magyarázatot mondott, hogy e jelképet a zsidó nép valójában az örményekkel való kereskedelem folytán ismerte meg, és tette saját jelvé. A látvány után a magyarázat is a meglepetés erejével hatott.

Örményországban a nép melegen őrzi és sok esetben feleleveníti hazája történelmi emlékeit.

Különösen igaz ez az 1915-ös eseményekre, melynek során a török hódítók elűzték földjükről az örményeket, és kizárólag vallási, valamint nemzeti okok miatt több mint 1,5 millió örményt legyilkolták.

Ma a szovjet államban élő örmények helyzete azonos minden más szovjet emberével. Szabadon használhatják saját nyelvüket, ezen tanulnak és tanítanak. Ugyanakkor az ipar, a mezőgazdaság is csak a szovjet rendszerben indulhatott fejlődésnek, és ma méltán büszkék eredményeikre. Mindezt kb. 2,5 millió örmény élvezi. Ennek mintegy 3-szorosára Törökországban ma is a legsűrűbben nyomorban, csaknem az 1915-ös állapotok között él. Nyelvüket, kultúrájukat legfeljebb a titekből

művelik. Nagyon sok örmény hazafi ma is kizárólag nemzetisége vagy haladó gondolkodása, politikai nézete miatt börtönben ül Törökországban.

Táborunk életének szerves részét képezték a munka utáni ún. „születésnapok”. Kinek van szíve a szeszitalomra hivatkozni, ha egyszer születésnap van. Így hát ha más nem akadt, megfelelt a nagy francia forradalom születésnapja is.

Augusztus 10-én fejeztük be a munkát Szemjonovkában, és már 11-én megérkeztünk Jerevánba, nyaralásunk színhelyére.

Az egyetem egyik kollégiumában szállásoltak el bennünket, és bátran állíthatom, hogy körülményeink nagyon jók voltak. Jerevánban egyébként nincs — szerencsére — szél, csak „kellemes” 45 C fok meleg. A város maga nagyon szép, más városokhoz egyáltalán nem hasonlítható. Öreg épületei úgyszólván nincsenek, útvonalai 3—4 négyzetes autópályák. Csaknem minden nap kirándulást szerveznek vendéglátóink a környező nevezetesebb helyekre. Így jutottunk el Bjurakánba, a hatalmas csillagvzsgáló-observatóriumba, ahol Ambarcumjan, a híres csillagász végzi mindennapi munkáját.

Legemlékezetesebb kirándulásunkat Ecsmeadzsina tettük, mely az örmény keresztény egyház „Vatikánja”. Fő pópája állítólag magyarul is jól beszél. Sajnos, külföldi tartózkodása miatt nem állt módunkban találkozni vele. A szülői ünnepén érkezettünk Ecsmeadzsina az ünnepi ceremónia megtekintésére. A világ minden tájáról érkeztek örmény származású emberek a misére. Nem merek becsülesekbe bocsátkozni, hány ezer ember gyűlt össze, de annyi biztos, hogy sokan voltak. Maga az ünnepély — számunkra teljesen szokatlanul — a keleti zsbvásárokhöz hasonlóan hangos volt. A közönség kiabálása egy percre sem szünetelt.

Augusztus 19-én hajnalban érkezett el a búcsú pillanata. Előző este az egyetemi Komzomollal tartottuk közös megbeszélésünket, majd egy meleg hangulatú banketten vettünk részt. Egymás után hangzottak fel a tóztok, elsősorban „za druzsbu”. Valamennyien sok új barátságot kötöttünk, és bizony sajnáltuk, hogy el kellett jönnünk. Természetesen senki sem gondolta komolyan, hogy örökre. Legtöbbünk már a repülőgépen kijelentette, hogy néhány év múlva újra ellátogat ide. Egyetértettem velük. Dénes Iván

TDK témák

TUDOMÁNYOS SZOCIALIZMUS TANSZÉK

- A nyugat-európai diákmozgalmak eredete és sajátos vonásai.
- A Szovjetunió és az európai szocialista országok szerepe az európai kollektív biztonság megteremtésében.
- Az európai népi demokratikus forradalmak közös és egyedi vonásai.
- (Az 1—3 tételt az MSZMP KB politikai főiskolája hirdette meg.)
- A szocialista társadalom osztálystruktúrájának elméleti kérdései.
- Társadalmunk osztálystruktúrája.
- A munkásszövetkezet szerepének érvényesítése társadalmunkban.
- Az értelmiség helye és szerepe a szocializmust építő magyar társadalomban.
- Szocialista parasztságunk jellemző vonásai.
- Az MSZMP szövetségi politikájának időszerű kérdései.
- A szocialista nemzeti egység politikája.
- A pártegység fogalma, megteremtésének útja.
- A „kétfrontos” harc elvi követelménye.
- A demokratikus centralizmus — a kommunista pártok szervezeti alapelve.
- A kispolgári szocializmus modern irányzatainak bírálat.
- Az egység megteremtésének lehetséges útjai és perspektívái a nemzetközi kommunista mozgalomban.
- A permanens forradalom a marxista-leninista elmélet.
- Korunk szocialista világgazdasági folyamata.
- A mai burzsoá állam politikai rendszerének jellemző vonásai.
- A szocialista demokrácia fejlesztésének feladatai hazánkban.

Dr. Hagelmayer István:

a KGST valuta- és pénzügyi kapcsolatainak tökéletesítéséről

váltó értékítéletek veszélye nélkül — az általános egyenértékűségről, a valóban érték mérő pénzről. Az ilyen pénz teszi lehetővé a kicserélt értékek egybevetésén keresztül az érdekek felismerését, és ez lehet az alapja a sokoldalú kapcsolatok kiépítésének, kiterjesztésének.

Közismert, hogy a szocialista országok belső mechanizmusa egymástól eltérő, az áru- és pénzváltások fejlettsége különböző. Az eltérő belső viszonyokból következik, hogy nem azonos a nemzetközi gazdasági kapcsolatok mechanizmusának megítélése sem. Természetesen tekinthető ezért, hogy a Komplex Program 7. fejezete, amely a KGST valutáris-pénzügyi kapcsolatainak tökéletesítésével foglalkozik, nem tartalmaz újabb konkrét javaslatokat, de annak deklarálása után, hogy „a valutáris pénzügyi és hitelkapcsolatoknak aktívabb szerepet kell játszaniuk...”, olyan határidőhöz kötött kutatási programot sorol fel, amely a nemzetközi pénz- és hitelviszonyok szinte minden elemét átfogja. Hiba lenne ezt a tényt — a nézetek különbözőségét is

merve — túlbecsülni, de óriási tévedés lenne lebecsülni is. Hiszen az elfogadott program olyan kérdések tanulmányozását írja elő a programot elfogadó kormányok számára, amelyek felvetése is a KGST korábbi periódusában elképzelhetetlen lett volna.

Az egymáshoz kapcsolódó tanulmányok, gazdasági és szervezési intézkedések olyan láncolatáról van szó, amely a jelenleginél lényegesen fejlettebb nemzetközi monetáris rendszer létrehozását célozza. A dokumentumban már felmerülnek olyan kollektív megvitatásra javasolt kérdések is, amelyek komoly megvitatásból a szakajtó is mindaddig húzódozott, mint pl. a transferábilis rubel és a nemzetközi valuták kölcsönös konvertibilitásának perspektívában való lehetséges bevezetése. A Komplex Program kifejezetten ebből a célból írja elő a nemzetközi valuták közgazdaságilag megalapozott és kölcsönösen egyeztetett árfolyamainak megállapítását. (7. fejezet 15. pont.) Nem kétséges, hogy a megvalósítás nem egyszerű feladat, de önmagában az a tény, hogy a

KGST tagállamok felelős kormányainak megítélése szerint is a szocialista országok nemzeti valutáinak konvertibilitása lehetséges, de mindenképpen komoly megvitatást igénylő cél, reményekre jogosít, és további kutatásra ösztönöz.

Ebből a szempontból is különösen figyelemre méltó a 7. fejezet 16. pontjának utolsó része, amely közös feladatként jelöli meg az egységes árfolyam bevezetési lehetőségének tanulmányozását. A nem pénzügyi szakember számára is nyilvánvaló, hogy a kettős árfolyam megszüntetése (kereskedelmi és nem kereskedelmi) olyan pénzügyi reformintézkedések sorozatát követeli meg, amely átfogja a pénzügyi, valamint ár- és jövedelmi rendszer egészét. A tanulmányozás persze nem megszüntetés, de önmagában a kettős árfolyam rendszerének összehasonlító felmérése kimutathatja pl. az egyes országok adórendszerében fennálló különbségeket, kölcsönösen vitathatjuk meg a felmért különbségek torzító hatását a nemzetközi munkamegosztásra és ez támogathatja a pénz-

ügyi rendszerek közelítését szorgalmazó törekvéseket. (Amiről egyébként alig esik szó, ez pedig feltétele a komparatív előnyök érvényesíthetőségének.)

A Komplex Program a KGST valutáris-pénzügyi kapcsolatainak tökéletesítésével foglalkozó fejezete nyilvánvalóan kompromisszumok eredménye, mint minden nemzeti államok érdekeinek összeegyeztetésére hivatott nemzetközi program. Nem tartalmaz újabb konkrét döntéseket, és nem mentes az el- lentmondásoktól sem (pl. el- lentmondást látok az 1. és a 3. pont között). Mégis úgy vélem, hogy egyes államok által korábban megfogalmazott, de csak szűk körben ismert javaslatok KGST szinten történő komoly megvitatásának fontosságát hangsúlyozva a dokumentum jogosan ébreszt reményeket a feladatok pontos felsorolásával a témával foglalkozók számára kutatási programot ad, a megvitatással pedig megteremtí az érvek és ellenérvek összeütkezésének nyílt fórumát. Ez pedig nagy eredmény.

Immár két évtized tapasztalatainak — eredményeinek és nehézségeinek — gondos elemzése vezetett el a KGST XXV. ülészakán elfogadott dokumentum kidolgozásához. A Komplex Program joggal nevezhető a KGST történetében kiemelkedő jelentőségűnek, mert az integráció programját fogalmazza meg, és olyan kérdések tanulmányozását minősíti szükség-szerűnek, amelyek néhány évvel ezelőtt még nem szerepeltek az együttműködés szakaszában.

A KGST elmúlt két évtizede során a népgazdasági szinten egyeztetett tervek és az áru-fajtánként megállapított konfigúrák határozottan meg alapvetően a rögzített áron bonyolódó külkereskedelmi forgalom nagyságát. A kapcsolatok ilyen rendszerében a pénz- és hitelviszonyok passzív módon követik a materiális folyamatokat, de azokra aktív módon visszahatni — különösen egy adott tervperióduson belül — nem képesek. A pénz-

és áruviszonyok nagymértékű korlátozása pedig — és ezt nálunk talán nem kell már részletesen magyarázni — megnehezíti az érdekek felismerését és a felismert érdekek érvényesítését.

A történelmi tapasztalatok azt igazolják, hogy a kifejtett integráció létrejöttének feltétele az együttműködés olyan rendszerének megteremtése, amelyben egyértelműen mérhető az előnyök kölcsönössége, a felismert előny egyaránt ösztönzi a termelőt és a fogyasztót a nemzetközi munkamegosztásban való fokozottabb bekapcsolódásra, a szervezeti formák pedig nem gátolják, hanem előmozdítják — a mozgásformák kereteinek tágításával — az előnyök kihasználását.

Mindez felett áru- és pénzváltások nélkül nem valósítható meg a kölcsönösségben az egyenértékűsége törekvő rendszer nem mondható le — az egyébként szubjektív és ezért ellentéteket ki-

GROTESZK

+ egy tanulmányi kirándulásról +

1. NAP: Ma nem volt semmi. Vettem öt doboz májkrémet, három halászevet, másfél méter kolbászt, két cipő, három fogpasztát és egy billet. Nem akarok odakint minden piti dologra pénzt kiadni...

2. NAP: A vámnál minden simán ment, nem vették észre, hová tettem a rupiát. Sikertől jól eldugnom. Kitérő ez a májkrém. És milyen egyszerű, csak felkeni az ember a kenyérré, és már kész is az ebéd vagy a vacsora. Apró, kenyér. Uristen, csak egy kilót hoztam magammal. Csak nem kenyérré fogom a pénzem költeni? Mikor itt mindent olyan olcsón lehet kapni. Kivéve persze az élelmiszert...

Ljubljana: valami nagyváros. Csupa emeletes ház. Az áruház egész nap nyitva. A nylonkombiné itt sokkal olcsóbb mint nálunk. Ebédre vettem kettőért rosejbnit. Ehhez nem kell kenyér, tiszta spórolás. Irány Rijeka.

Rijeka: tengerpart. Tenger. Ső. Hajók, kicsik, nagyok. Ez kikötő lehet. Van egy nagy utca, csupa bolt. Ruha, cipő, ékszer, bőr, pamut, foto, totó, lotó, magnó. Vettem egy inget, aztán még egyet. Irtó klassz fazon. Ez a májkrém egész ehető...

3. NAP: Opatija. Fürdőhely. Pálmák. Ékszerészek. Itt olcsóbb az arany, mint nálunk. A gyűrű jó, a nyaklánc lehetne szebb is, de nagyon olcsó volt. A halászlé így hidegen nem a legjobb, de csak nem fogok ilyen marhaságotra pénzt kiadni!

Este vissza Rijekába. Hál' istennek, itt sokáig vannak nyitva az üzletek. Megvettem a kombinét a Zsuszinnak. Ez a májkrém nem a legjobb, de azért meg lehet enni...

4. NAP: Pula. Nagy rakás kő, mindenféle régi cuccok, amfiteátrum, tisztára olyan, mint Aquincumban. Esik az eső, benn maradtunk a buszban. Később kisütött a nap. Szétnéztem. Itt olcsóbb lett volna a kombiné. Útközben megnéztem valami nagy házat, sokan fényképezték. Biztos valami régi emlék. Az ember lásson is valamit, ha már külföldre megy. Láttam egy nagygyon szép barna lakkcipőt, de itt nem veszem meg, hátha másutt olcsóbb. Vacsorára májkrém. Kenyérmozszával. Holnap már venni kell kenyeret...

5. NAP: Crikvenica. Ez is fürdő. Megtenger. Nagyon fociztunk. Aztán találtam egy szökőkútát. Egy hal száján szökött a víz. Sós volt. Disznóság! Vettem egy colát, meg azt a barna lakkcipőt. Meg kenyeret is. Még jó, hogy a bili nálam van, legalább arra nem kell költeni.

6. NAP: Reggel indulás hazra. Sietni kell, hogy még nyitva találjuk Ljubljana-ban az üzleteket. Nyitva voltak. Vettem egy bőrkabátot, 3 méter szövetet, 3 inget, 2 blúzt, 4 üveg konyakot, 3 aktatáskát, másfél kilo bugyit, 5 méter nyakkendőt, fél tucat hanglemezt, 8 és fél tábla csokit, 6 stancil kakaót, 24 személyes étkezéskészletet és 2-ért rosejbnit. Ebédre. Délután Zágráb. Akárhogy siettünk, már csak az újságos volt nyitva. Pedig láttam egy hercig kis erényvetet, de már be volt zárva a bolt. Van itt egy nagy templom, az még nyitva volt, de ott csak szentképeket árultak...

A májkrém pocskék, hogy enné meg az, aki kitalálta. De azért megettem. Este vámm, megint mázlim volt. Aztán Nagykanizsa. Végre forintért lehet vacsorázni. Be is laktam osztályon felül. Kerül, amibe kerül. A boltok már zárva voltak...

7. NAP: Megérkeztünk Pestre. Végre! Hazaértem. Lesz majd mit mesélnem a többieknek! Hogy ott mennyivel olcsóbb a kakaó!...

— pepper —

ROZSGALDÁSZ

A két Anna,
— Utazás Studium Generale ügyben,
— NAPLÓRÉSZLET,
— A fapapucskok országában III. rész,
— Majd mi befutunk című anyagainkat torlódás miatt következő számunkban közöljük.

Aranyalmával és anélkül

Hát többnyire anélkül. Mert nálunk a szépségkirálynőnek nem kínálnak világszerte, filmfőszerkeket, mint nyugaton. Szolid, álmodozó szemű lány — ez a séma — s aztán ripsz-ropsz egy aranyalmával betör a sztárok világába, élete az addigi utca-szürke unalomból átvált az ünnepek, a fényben tündöklők közé. Almodni legalábbis így álmodják, s hogy nem így van? Minálunk biztosan nem. Választhat magának munkahelyet, munkát, de mint szépségkirálynő nehezen helyezkedhet el.

— Csakhogy engem először felvettek ám, a közgazda, s csak aztán választottak meg szépségkirálynőnek — érti el a célzást az ez évi balatonfüredi győztes Komjáté. Ági. Szinte szertartásosan precíz. Nem túl közlékeny, pedig láthatja rajtam a kíváncsiságot, még soha nem voltam Anna-bálon.

— Tulajdonképpen én sem gondoltam rá, hogy elmegyek. Nyáron már maga az is megfelelő jutalomnak és klassz szórakozásnak látszott, hogy néhány nappal a felvételim eredményének kézbevétele után szüleimmel a Balcsira utaztunk. Aztán kedvünk támadt a híres Anna-bálon részt venni.

Atutazunk Balatonfüredre aznap este. Külségeiben valahogy impozánsabbnak képzeltük el a bált, a résztvevők mindegyikén nem is volt estélyi vagy smoking, pedig a híre után legalábbis ezt vártuk. Persze mégis roppant előkelő volt, rengeteg idősebb és fiatal bálózó töltötte meg a szállót. Vacsora, tánc aztán 11 óra tájt a rendezők felkérték minden fiatal és csinos hölgyet, hogy jelentkezzenek szépségversenyre.

Az én kezembe is odanyomott egy papírt egy rendező, de ki se töltöttem, gondoltam, ha az előszűrésnél kiesem, legalább meg van az elégtételeim, hogy trásban nem is jelentkeztem. A versengés több forduló volt,

Nagy ember lettem...

Valamelyik nap sürgős ügyben fel akartam hívni az egyetememet. Tárcsázok először, mással beszél. Másodszor, megint. Harmadikra kicsöng, fel is veszik.

— Halló?
— Tessék.
— Nem a Szerkesztőség?
— Nem.

— Akkor megkérhetném, hogy a 138-ra — a Szerkesztőségbe — adjon át egy üzenetet?

— Hogyne...
— Legyen szíves felszólítani, Borsi György üzeni, hogy fél órával később megy be.

— Kérem, én átadnám szívesen...
— De?

— Félek, hogy nem tudok fellefoglalni, az Önök vonala majdnem mindig foglalt. És egy olyan nagy ember, mint Maga...

— En? Honnan veszi ezt?
— Hát, olvassom a cikkeiket. Maga miniszterekkel is szokott beszélgetni.

— Nem szoktam, de örülök, hogy tetszenek az írásaik. Próbálja meg mégis felhívni a Szerkesztőséget, nagyon fontos lenne, de én kívülről nem tudom megkapni.

— Jobb lenne, ha Maga próbálná meg megegyeztetni, nem azért mondom, én megpróbálhatom, de ha nem sikerül, én nem akarok egy ilyen nagy emberrel...

— Higggye el, hogy csak egy egyszerű egyetemista vagyok.

— Az lehet, de a cikkeiből ítélve, mégsem az. Engedje meg, hogy ne adjam át, félek, hogy nem sikerül, és akkor engem fog szidni.

— Próbálja meg kérem, hátha mégis bejön, és ha nem, akkor hagyja...
— En kérem, innen a műhelyből nem tudok felmenni, ha nem jön be, úgyhogy hívja fel inkább megegyeztetve.

— Köszönöm...
Megpróbáltam, következőre bejött a Szerkesztőség. Ott már elhitték, hogy egyetemista vagyok. Lehet, hogy ott jobban ismernek?

— bors —
V. terv-mat.

SPORT

BAJNOKCSAPAT!

Izgalmas, időnként színvonalas mérkőzésen, negyedórás megint-gástól eltekintve, férfi kézilabda-csapatunk végig biztosan kezében tartotta a bajnokságot eddigi két pont sorsát. A csapat egyik erőssége, Munkácsi Feri az első féléjében kellemetlen sérülést szenvedett, de önfeláldozóan vállalta a fontos rangadón a második féléjéért is.

Valamennyi játékosunk dícséretet érdemel, s egész évi munkájuk eredményét a bajnokságot méltó játékkal érdemelték ki. Reméljük, az osztályozó mérkőzéseken hasonlóan eredményesen szerepelnek majd.

A kerületi bajnokságot nyert csapat tagjai: Lantai András, Sallai Miklós, Fodor László, Galántai László, Gvencs László, Mile István, Munkácsi Ferenc, Szabó Gábor, Szokai Imre, Szolnoki László, Varga László.

Végül az eredmény: KSC—Gránit 20:14 (8:7)

NŐI RÖPLABDA NE I

Az ősz fordulóját nyitányan csapatunk Almásfüzitőre látogatott, ahová elkísérték lelkes szurkolói is. Egy nagy buzgóság közepette kezdődött a mérkőzés. Az első játékszámban lányaink 12:7-re vezettek de a nagy kapkodás és szorozatos bírói tévedések folytán 15:13-ra a fúzitőiek nyertek (0:1).

A továbbiakban viszont kidomorodott csapatunk fölénye, nagyobb játéktudása. Örösi lelkesedéssel, jó játékkal és persze pinciny szurkolótáborunk hangozójánál mellett megérdemelten nyertek idegenben, ezen a nagyon

fontos mérkőzésen. (KSC—Almásfüzitő 3:1)

A mezőny legjobbjára Dencsiné volt, de a többiek is megették a magukét.

Csak így tovább! A sikeres őszí rajt után még sok ilyen győzelmet várunk!

Férfi röplabda I. csapat
Kecskeméti Építők—KSC 3:2,
Kecskeméti Dózsa—KSC 3:1, Gődöllő—KSC 3:0, KSC—K. Mezői 0:3.

Következő mérkőzés: X. 17-én 11 óra, Szolnoki Titász—KSC (Szolnok).

Férfi röplabda II. csapat
Elgészer—KSC II. 3:0, K. Porcelán—KSC 0:3, KSC II.—Kőbányai Téglá 0:3, KSC II.—Szék. Kárpit 0:3.

Következő mérkőzés: X. 17. 10 óra, KSC II.—MÁV Gépjávitó (BEAC-pálya).

Kosárlabda férfi
TFSE—KSC 81:63, KSC—Karcag 113:74.

Kosárlabda női
Kandó—KSC 56:49, Jók: Hő-römpöl, Kőcán, Probstner.

Még mindig tartalékos együttes, javuló teljesítménnyel szenvedett vereséget KSC—M. Hajó 62:31. Jók: Nagy, Probstner, Hő-römpöl.

Asztalitenisz III
Vegyipari Gépgyár—KSC 10:6, Győztek: Pázmándi 3, Sutkó 1, Kovács 1, KÜJÁI—KSC 10:6. Győztek: Pázmándy 3, Bara 3.

Asztalitenisz női
Társ. Bizt. Ig.—KSC 14:2, HPS—KSC 16:0.

Fü- és lányteszt.

Vizsgálja meg a lelkét! Jobb ma, mint holnap. Feljelen a kérdésre, és megmondom, kicsoda. Teszt. Fü-teszt, lányteszt. Tizennyolc éven alul nem ajánlott! Pszicho-hipo-techno-bio-izo-kromatikus analízis! Legújabb módszer!

1. ÖN SZERINT, MENNYI 2 + 2?

- a) Három: Ön kicsinyes, de azért szép.
- b) Négy: Ön szép és okos.
- c) Öt: Ön nagyvonalú, de azért szép.

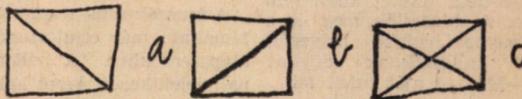
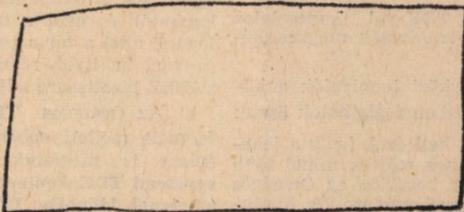
2. SZERETI A FINOMFŰZELÉKET?

- a) Igen. Ön vegetáriánus.
- b) Nem. Ön nemeslelkű.

3. HÁZAS?

- a) Igen. És hogy bírja?
- b) Nem. Ön kitarító, csak így tovább. Ha véletlenül lány lenne, azért ne keseredjen el. Gondoljon az a válaszra!

4. HÚZZA MEG AZ ALÁBBI TÉGLALAP ÁTLÓJÁT!

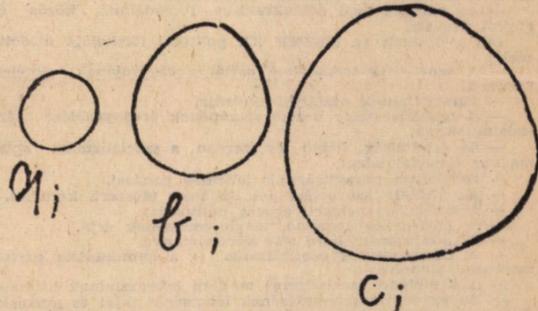

- a) Ön zseni!
- b) Ön is!
- c) Ön pláne, csak azt nem értem, miért jár erre az egyetemre.

5. SZERETI A VIRÁGOKAT?

- a) Nem. Ön rossz ember, és csúnya.
- b) Igen. Ön rossz ember nem lehet.

6. VÁLASSZA KI A LEGSZIMPATIKUSABB ÁBRÁT!

- a) Ön szereti a picit.
- b) Kiegyensúlyozott ember mindig az arany közép-utat választja.
- c) Nem gondolja, hogy ez azért túlzás?

7. VAN FOGKEFEJE?

- a) Nincs. Vegyen, és különben is, akkor nem ismerkedünk.
- b) Van. Önnek szép fogai vannak, és szereti az állatokat. Miért? Csak.
- c) Volt, de elvesztettem... Majd vesz... stb. Ön kitűnő képességekkel rendelkezik, rázós kérdések megválaszolására. Még sokra viheti az életben.

8. SZERETI AZ EGYETEMET?

- a) Igen. Ön jó ember, olyan a lelke, mint a tavaszi búzamező.
- b) Nem. Te csúnya.

9. SZOKOTT KAKAÓT INNI?

- a) Igen. No és?
- b) Nem. Maga részeges, de azért jó.

10. TETSZETT EZ A TESZT?

- a) Igen. Csak azt árulja el, miért?
- b) Nem. Ön őszinte. Szerintem is egy nagy marhaság.

— így —

ROZSGALDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lajosa
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KINCSES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest, IX. Dimitrov tér 3.
Telefon: 185-950134
Feltaláló: Csollány Ferenc
Kiadó: a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lányomdában

GÓLYABÁL

OKTÓBER 30-ÁN este 9-től másnap reggel 5-ig ismét miénk az egyetem összes reprezentatív helyisége — a GÓLYABÁL alkalmából!

A műsor 10 órakor a népi együttes nyitótáncával kezdődik. Aki még nem járt az aulában gólyabálon, az fél 11-kor a Grand Prix Gólyabál futamában bepótolhatja mulasztását. A verseny — rendezői optimizmus — 25 forintos okmánybélyegért folyik.

11 órakor hiánycikkek beszerzésére kínálkozik majd alkalom, a Zsákbamacskán egész sereg, főleg gólyák számára nélkülözhetetlen felszerelési tárgyhöz (sörhöz, földrajzpuskához) juthat hozzá, aki szerencsés.

AZ ÉJFÉLI MEGLEPETEST az izig-vérig Közgazdasz Kabaré tartogatja. A műsor ezúttal régesréggi hagyományainkat követi majd!

Új oldalukról mutatkoznak be 2 órakor népi együttesünk tagjai: kánkánt fognak táncolni. Velük egy időben a „Gólya”-láb-szépségverseny bárki megmutathatja eddig méltatlanul rejtgetett előnyeit.

Az éneklő (és italkedve-lő) közönségről sem feledkezett meg a rendezőség. Az étteremben pincérek fognak felszolgálni. A „Repülj, Gólya” fesztiválon 3-kor közös daltanulás, éneklés lesz.

A klubban a Böszörményi-trió, az étteremben a népi zenekar szolgáltatja a zenét. Az aulában az Anonymus együttes játszik. 11-től 2-ig pedig Neoton Show szórakoztat majd bennünket.

A BELÉPŐKET ELŐVÉTELBESEN a közönség-szervezésben lehet vásárolni: hallgatóknak 15, másoknak 25 forintért, a helyszínen minden jegy 30 forintba kerül majd.

Mindenkit szeretettel vár és jó szórakozást kíván a rendezőség!